

Børne- og Unge-Kulturpiloterne – ansøgning om driftsstøtte

Børn og unge uddannes til kulturiværksættere og bliver med-producenter og med-skabere af kulturelle aktiviteter i deres lokalområde. Et tilbud som kan gå hånd i hånd med den nye skolereform og Åben Skole. Det handler i høj grad om at få børn og unge til at opleve, at de kan påvirke deres omgivelser. At de rent faktisk kan spille en rolle i det samfund, der omgiver dem, både i skolen og fritiden.

Baggrund

Kulturpiloterne i Urbanplanen på Amager startede i 2008 som et anderledes boligsocialt kulturprojekt initieret af den lokale kulturforening Liv i Sundby i samarbejde med Partnerskabet i Urbanplanen og Solvang Bibliotek. Projektet har fokus på børn og unge, som med-skabere, med-producenter og med-arrangører af kulturelle tilbud i deres lokalområde. Børnene og de unge uddannes til kulturformidlere og -ambassadører, så de selv er i stand til at forstå, producere og vurdere kultur på tværs af alder og kulturel baggrund og social status. Kulturpiloterne har siden 2008 stået for hundredvis af kulturarrangementer med mange tusinde deltagere i alle aldre.

Vores mål har fra begyndelsen været at skabe nye muligheder for børnene og de unge. Børnene og de unge i området vokser op med en meget begrænset oplevelse af, hvilke valgmuligheder de har i livet – herunder hvilke muligheder de har for uddannelse efter folkeskolen. Det har været nødvendigt at tænke nyt, hvis disse børn og unge skal bryde de faste mønstre og blive i stand til at realisere deres potentiale.

Kulturen er vores værktøj. Kulturen rummer nogle helt særlige muligheder for at skabe livsforandringer, fordi kultur netop fungerer som et frirum eller en alternativ arena med helt andre spilleregler og krav til den enkelte. Der er særligt et stort potentiale i det medskabende element, hvor børnene og de unge lærer at være i ukendte skabende processer, der giver oplevelser af ”flow”, som både skaber nye erkendelser og en oplevelse af engagement og mestring. I disse skabende processer udvikles også stærke fællesskaber, som bliver et alternativ til negative fællesskaber.

Vi arbejder med et bredt kulturbegreb for at give børnene og de unge kendskab til mange forskellige kulturaspekter. Vi introducerer dem for alt fra teater, dans, sang og billedkunst, til naturoplevelser, klatring, parkour, madlavning, streetart og meget andet.

Vi skaber stier

Siden Ørestad Bibliotek blev bygget, og de to biblioteker i hhv. Urbanplanen og Ørestad fik fælles ledelse i 2012, har projektet ydermere haft fokus på at skabe stier og kulturoplevelser på tværs af de to bydele. Beboerne i Urbanplanen og Ørestad er helt tætte naboer, men med helt forskellige livsvilkår. Der er tale om henholdsvis de højeste og de laveste indkomster på Amager. Også i forhold til etnicitet og uddannelsesniveau er der tale om en tydelig segregering. Det er mennesker, der bor dør om dør, men de mødes sjældent. Og børnene og de unge vokser op med en meget fasttømret forståelse af et ”os og dem”. Her fungerer kulturen netop som værktøj til at nedbryde disse skel og opfattelser om ”de andre”.

BØRNE KULTURPILOT

Hvad: Børn og unge lærer om kunst og kultur og skaber kulturelle oplevelser for andre børn og unge

Hvem: Børn og unge mellem 10 og 18 år

Hvornår: Løbende samt et fast hold hver tirsdag og derudover arrangementer, ture og projekter andre hverdage og i weekender

Hvor: Solvang og Ørestad Biblioteker

Organisering: To ansatte, frivillige og en styregruppe.

Styregruppen:

Liv i Sundby, Solvang og Ørestad Biblioteker, Børnekulturhus Ama'r, Partnerskabet i Urbanplanen, Pluss Leadership

Samarbejdsparter, Lokale:

Solvang og Ørestad Biblioteker, Partnerskabet, Børnekulturhus Ama'r, Teater ZeBU, Dyvekeskolen, Ørestad Skole og fritidsordning, Peder Lykke Skolen, Bondegården og Byggelegepladsen, Fritidsklubben Remisen, Fabrikken for Kunst og Design, Troldevænget, Frivilligcenter Amager, Fields, Naturcenter Vestamager

Samarbejdsparter, Eksterne:

Statens Museum for Kunst, Teatercentrum, KØS (Tidl. Køge Skitsesamling), Dansk Billedhuggersamfund, KulturGuiderne, Teater Hund, Statens Scenekunstscole, Erhvervsskolen Nordsjælland, AFUK, Metropol m.fl.

Det seneste år har vi desuden udvidet målgruppen, som oprindeligt var børn mellem 10 og 14 år, og vi har nu et særligt forløb for unge mellem 14 og 18 år fra hhv. Ørestad og Urbanplanen. ”Unge-Kulturpilot” modellen er skabt i samarbejde med Undervisningsministeriet ifm. initiativet ”Brug for alle unge”. Grundtanken er at lave kunst og kulturforløb, hvor unge under uddannelse indgår som mentorer i de forskellige forløb. Dette ung-til-ung-perspektiv styrker kendskabet til egne uddannelsesmuligheder, og kvalificerer valget af uddannelse for den enkelte unge.

Metodeudvikling og formidling i fokus

Vi har løbende haft et stort fokus på metodeudvikling, og interessen for projektet og vores erfaringer har været stor, både regionalt, nationalt og i Skandinavien. Børne-Kulturpiloternes arbejde er blandt andet blevet fremhævet i Socialministeriets rapport ”Kunst i udsatte boligområder - som strategisk og praktisk værktøj” (2011) som et ”best practice” eksempel på, hvordan man inkluderer og ansvarliggør børnene i vores boligområder, så de udvikler sig til sociale og demokratiske samfundsborgere med højt selvværd og høj arbejdsmoral.

Børne-Kulturpiloterne blev i 2013 af Københavns kommune CSR-partnerskaber fremhævet som mønstereksempel på inddragelse af erhvervslivet, private, kommunale og statslige kulturinstitutioner samt lokale samarbejdspartner som skoler og fritidshjem og har været oplægsholder på både nationale og internationale konferencer om børnekultur.

Åben skole samarbejdet

Med folkeskolereformen og Marianne Jelveds nye strategi for børns og unges møde med kunst og kultur er kulturen og foreningslivets samspil med skolerne kommet i fokus. Siden projektets start i 2008 har vi samarbejdet med de lokale skoler. Samarbejdet har spændt fra arrangerede kulturtilbud i skoletiden, hvor eleverne er publikum, såsom forfatterbesøg eller koncerter m.m., til at inddrage eleverne i processer f.eks. ved en ”ambassadør-tur” til Statens Museum for Kunst med fremvisning af værker udvalgt af en kulturpilot. Indtil nu er især de klasser, hvor vi har haft ”kulturpiloter”, blevet beriget, og en lærer fra Peder Lykke Skolen udtalte for nylig ”Endelig igen en pilot i klassen, det er så godt for klassen af have en kulturpilot”. Vi ser Åben Skole som en oplagt mulighed for at videreudvikle samarbejdet og komme et lag dybere. Vores force er, at vi også kan deltage inden for den normale skoletid og allerede har erfaring med længerevarende kulturforløb med afsæt i børnenes egne ønsker. Vi ved ligeledes, at lærerne tit mangler den ekstra person, som kan være bindeled mellem de gode tilbud, som kommer løbende.

Allerede nu er vi en del af KFF’s pilotprojekt i Amager Vest. Her er fokus på, hvordan tre forskellige Åben Skole-samarbejder kan udforme sig. Vi bidrager med vores Titanic- labyrint - et længerevarende kunstforløb, hvor vi bl.a. har fået støtte fra Huskunstnerordningen og Amager Vest Lokaludvalg.

Frem til udgangen af 2014 vil vi derfor være med til at udvikle og sprede modeller for, hvordan ”Åben Skole” kan fungere i praksis. Ligeledes kan vi med vores model for Unge-Kulturpiloterne være med til at udvikle nye modeller, der kan styrke rammerne for unges selvorganisering. Her er det netop i den nye nationale strategi centralt, at unge skal involveres i udviklingen af kulturtilbud via samskabelse mellem unge og etablerede kulturaktører.

Disse helt aktuelle perspektiver kombineret med vores hidtidige resultater er således baggrunden for vores ansøgning om driftsstøtte.

Formål og mål

Formålet med vores arbejde er at udvikle børn og unges kompetencer ved at inddrage dem som medskabere af forskellige kulturelle events og forløb. Når børn og unge kontinuerligt er i nærkontakt med kunst og kultur, får de bedre mulighed for at udvikle en lang række vigtige kompetencer - både i forhold til deres personlige udvikling og i forhold deres deltagelse som kompetente medborgere i et demokratisk fællesskab.

Vi bruger kulturen som værktøj til at realisere følgende mål:

- At udvide børnenes og de unges horisont – kulturelt og personligt
- At styrke børnene og de unges viden om fremtids- og uddannelsesmuligheder
- At give børnene, de unge og deres familier en oplevelse af, at de spiller en rolle i det samfund, som omgiver dem, og at det giver mening at deltage
- At nedbryde de usynlige grænser, der eksisterer mellem bydelene Urbanplanen og Ørestad og de mennesker og organisationer, der befolker dem
- At styrke og etablere nye samarbejdsformer og -modeller i samspil med aktørerne i lokalsamfundet - skoler, kulturinstitutioner, uddannelsessteder, foreninger, organisationer og virksomheder.

De centrale aktiviteter

Et gratis, ugentligt ”gå til kultur” fritidstilbud for børn og unge fra Amager Vest lokalområde, for målgruppen 10 – 18 år.

Børn og unge planlægger, arrangerer og afvikler kulturelle events og forløb i og udenfor deres lokalområder og på tværs af bydele og etnicitet.

Samarbejde med de lokale skoler om Åben Skole aktiviteter jf. folkeskolereformen

Studerende under uddannelse indgår i kunst- og kulturprojekter, både i vore lokalområder, men også ude på de uddannelsesinstitutioner, vi samarbejder med

Målgrupper

De børn og unge, der deltager i den faste undervisning, er den primære målgruppe for vores arbejde, men i kraft af de aktiviteter børnene skaber, når vi ud til et stort publikum.

Målgrupperne er:

- Børn mellem 10 og 14 år fra Urbanplanen, Ørestad og omegn
- Unge mellem 14 og 18 år fra Urbanplanen, Ørestad og omegn
- Børnenes og de unges familier
- Andre børn, unge og voksne fra lokalområderne som deltagere i kulturaktiviteterne
- Studerende fra de involverede uddannelsessteder
- Skoler, kulturinstitutioner, uddannelsessteder, foreninger, organisationer og virksomheder.

Vi arbejder bevidst med hele familien som målgruppe, da inddragelse af familien er en afgørende nøgle i forhold til at mobilisere og fastholde særligt børn og unge med anden etnisk baggrund. Projektideen og værktøjerne skal kendes, accepteres og anerkendes af både børn, unge og deres familier, så der skabes tryghed, stabilitet og opbakning. Herudover indgår de professionelle aktører, lærere og ledelser på de involverede institutioner.

Aktiviteter

Aktiviteterne i projektet kan kategoriseres i tre typer af aktiviteter/forløb:

Børne-Kulturpilot hold alle tirsdag eftermiddage. Her mødes børnepiloterne en gang om ugen og planlægger events og projekter, eller besøger museer, udstillinger, workshops eller lignende. Det er her børnene møder kulturen til daglig, og får et kendskab til mange af de lokale kulturinstitutioner, events og festivaler. Her er der mulighed for, at alle interesserede – på tværs af alder – kan deltage. Udover den faste tirsdag eftermiddag, planlægger Børne-Kulturpiloterne en række aktiviteter og ture, som ligger på andre tidspunkter, ofte i week-end'en. Her inviteres andre børn med på forskellige kulturelle oplevelser.

Unge-Kulturpilothold der mødes på varierende tidspunkter en til to gange om måneden. Unge-Kulturpiloterne arbejder, ligesom Børne-Kulturpiloterne, med at arrangere forskellige kulturevents og forløb. De unge er i høj grad medarrangører og ansvarlige for de forskellige projekter, og det er deres egne ideer og initiativer, der bliver udfoldet. Så Unge-Kulturpiloterne bliver også til kulturformidlere og –ambassadører. I forløbet introduceres de unge for en mangfoldighed inden for kunsten og kulturen, men modellen vil blive udviklet i samarbejde med de unge. Dette sker ved at tage udgangspunkt i de unges egne ideer til kulturelle events. Derefter vil der blive skabt en ramme, hvor ideen udfoldes, og de unge styrkes i at tage fælles ansvar for projektets indhold, fra idé til realisering. Derigennem lærer de unge at håndtere projektets mange faser, de lærer at organisere, samarbejde, inddrage samarbejdspartnere m.m. I disse forløb vil vi også sætte fokus på at inddrage relevante kunstnere og unge under uddannelse. Derigennem opnår de en tro på, at de selv kan iværksætte, og de får mod på at kaste sig ud i ukendte processer, hvilket en uddannelse i realiteten også er. Det er vigtigt, at det sker gennem handling i den virkelige verden, hvor der er noget reelt på spil, og det styrker derved også den lokale kulturelle bæredygtighed.

Særlige længevarende projektføløb for både børn unge. Sideløbende med de faste forløb beskrevet ovenfor arbejder vi med ca. tre årlige længevarende kunstprojektføløb i samarbejde med studerende (fx har vi arbejdet med studerende fra Kunstakademiet, Statens Scenekunstscole og Erhvervsskolen Nordsjælland). Af konkrete forløb har vi flere projekter i støbeskeen – eksempelvis:

”Titanic labyrint” uge 32 til 42, 2014

Et teater- og billedkunstforløb, hvor en klassiker bliver fortalt i en labyrint. Vi vil arbejde sammen med en billedkunstner, en skuespiller, en studerende fra Kunstakademiet og studerende fra Statens Scenekunstscoles Lys- og Lydlinje. Projektet vil foregå i et nedlagt socialcenter i Urbanplanen og er blandt andet støttet af Statens Huskunstnerordning.

”Sølvsmed forløb på teknisk skole i Emdrup”

De unge skal prøve kræfter med guldsmedefaget og kreere deres eget smykke i sølv i samarbejde med smykkekunstneren Marie Von Lotzbeck og unge studerende på teknisk skole. At være guldsmed var oprindeligt et mandefag men er de seneste 50 år åbnet op for kvinder, og skolen i Emdrup er en af Europas ældste guldsmedeskoler. Projektet vil foregå på Guldsmedeskolen i Emdrup. Her vil vi have adgang til det helt rigtige værktøj og arbejdsforhold. Forløbet vil vare en uge og munde ud i en udstilling.

”På børne- og unge teaterfestival 2015”. Foreløbig periode marts/ april 2015

En gruppe børn og unge tager på den årlige teaterfestival. De skal sammen med elever fra Statens Scenekunstscole se mange forskellige forestillinger. Derefter skal de anbefale og indstille forestillinger til en lang række kulturinstitutioner og kulturbegivenheder på Amager.

Succeskriterier

Mindst 15 faste Børne-Kulturpiloter og 15 faste Unge-Kulturpiloter

At gennemføre mindst 3 særlige længevarende projektføløb årligt

At lave venskaber på tværs af bydele og etnicitet

At både drenge og piger med mange forskellige etniciteter deltager som Børne- og Unge-Kulturpiloter

Mindst 1000 børn, unge og voksne som deltagere i de kulturaktiviteter, der udspringer af projektet

At etablere et fast samarbejde med skolerne i lokalområdet omkring ”Åben Skole”

At dokumentere og udbrede vores metoder (især i forbindelse med ”Åben Skole”), så andre kan bruge dem

Organisering

Projektet er et samarbejde mellem civilsamfundet (Kulturforeningen Liv i Sundby), Den boligsociale helhedsplan - Partnerskabet og en kommunal institution (Ørestad og Solvang Biblioteker), som i fællesskab står for projektledelsen. Vi trækker således på de ressourcer, der er i helhedsplanen og i de etablerede institutioner - (gælder fx PR, kommunikation og lokaler).

CSR-samarbejde

Vi har et godt og veletableret CSR-samarbejde med Pluss Leadership, et konsulentfirma, hvis speciale er projektudvikling og evaluering i kultur- og uddannelsessektoren. Pluss Leadership har løbende bidraget til både dokumentation og evaluering af Børne-Kulturpilotprojektet og vil fortsat (frivilligt) understøtte projektlederen i CSR regi.

Evaluering og dokumentation af det fortsatte arbejde

Børne-Kulturpilotprojektet har til stadighed haft stort fokus på og efterspørgsel efter dokumentation og evaluering. Vi ønsker derfor at fortsætte indsamling og formidling af vores metodeudvikling.

Økonomi og ressourceforbrug

Se budget i bilag.